

Vergaderjaar 1984-1985

19026

Verlening van een uitkering met het oog op de koopkrachtontwikkeling in 1984 aan personen die in 1984 en 1985 alleen dan wel te zamen met een of meer anderen over niet meer dan een minimuminkomen beschikken

B

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 7 juni 1985

Bij Kabinetsmissive van 9 mei 1985, no. 71, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, L. de Graaf, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt een voorstel van wet met memorie van toelichting tot verlening van een uitkering met het oog op de koopkrachtontwikkeling in 1985 aan personen die in 1984 en 1985 alleen dan wel te zamen met een of meer anderen over niet meer dan een minimuminkomen beschikken.

1. Artikel 1, onder a, bepaalt dat aan een gehuwde gelijkgesteld wordt de gehuwde die geen gezamenlijke huishouding voert met zijn echtgenoot en evenmin met een ander een gezamenlijke huishouding voert. Onder c is bepaald dat niet als echtgenoot wordt beschouwd degene die duurzame gescheiden van zijn wettige echtgenoot leeft. Blijkens de memorie van toelichting (bladzijden 21/22) betekent dit, dat degene die met zijn wettige echtgenoot geen gezamenlijke huishouding voert, maar niet duurzaam gescheiden van hem leeft, als echtgenoot moet worden aangemerkt. In deze situatie dient het gezamenlijk inkomen te worden getoetst aan het minimumniveau van een echtpaar.

Gezien het bepaalde in artikel 1, onder a en c, is in vorenbedoeld geval sprake van een ongehuwde met echtgenoot. In verband met het bepaalde in artikel 5 en artikel 8, derde lid, waarin sprake is van aanvrager en zijn echtgenoot, dient voor de beoordeling van het recht op de uitkering te worden uitgegaan van het gezamenlijke inkomen. Aangezien hier evenwel in de zin van de wet geen sprake is van gehuwden maar van ongehuwden, zal, zo meent de Raad van State, uitdrukkelijk dienen te worden bepaald dat het gezamenlijke inkomen moet worden getoetst aan het minimumniveau voor een echtpaar.

Voorts wijst de Raad erop dat beide partners als ongehuwden in de zin van de wet in beginsel een aanvraag om een uitkering kunnen indienen. Dit betekent dat, indien het gezamenlijk inkomen beneden het minimumniveau blijft en aan de overige voorwaarden is voldaan, beiden in aanmerking kunnen komen voor de uitkering die geldt voor een ongehuwde. Het college acht het niet juist dat enerzijds in meergenoemde situatie moet worden uitgegaan van het gezamenlijke inkomen, terwijl anderzijds, indien beide partners een uitkering aanvragen, uitkeringen zouden worden

verstrektdie te zamen de voor gehuwden geldende uitkering te boven gaan. Aanbevolen wordt de regeling op dit punt te wijzigen.

2. In artikel 6 is bepaald dat de aanvrager en zijn echtgenote om voor een uitkering in aanmerking te komen een uitkering moeten hebben ontvangen overeenkomstig de op dit punt geldende regelingen voor 1984. Hier roept de term «ontvangen» vragen op. Met betrekking tot het inkomen is de eis gesteld dat het over een bepaalde periode wordt ontvangen (artikel 5, tweede en derde lid). De Afdeling rechtspraak van de Raad van State heeft meermalen uitgesproken dat de feitelijke inkomensituatie over het desbetreffende tijdvak beslissend is en dat beroepsprocedures met betrekking tot zodanig inkomen, die achteraf tot het toekennen of wijzigen van een uitkering kunnen leiden, buiten beschouwing moeten worden gelaten. Hieraan ligt ten grondslag dat de doelstelling van de wetgever de wet snel uit te voeren het aanhouden van beslissingen omtrent de (eenmalige) uitkering in de weg staat.

Niet duidelijk is welke handelwijze bij de toepassing van het nieuwe artikel 6 wordt voorgestaan. Ook thans geldt dat de beoogde snelle

uitbetaling van de uitkering wordt doorkruist, indien procedures met betrekking tot de uitkeringsregelingen voor 1984 moeten worden afgewacht. In de memorie van toelichting wordt in dit verband slechts opgemerkt dat, indien een aanvraag op voet van de regeling voor zelfstandigen met betrekking tot 1984 nog niet is afgehandeld, de afhandeling van een aanvraag van de betrokkene op grond van de onderhavige regeling moet worden uitgesteld.

De Raad acht het raadzaam dat meer in het algemeen – ook in de wet – tot uitdrukking wordt gebracht hoe te dezen moeten worden gehandeld.

Er zij nog op gewezen dat vorengeschetste kwestie zich ook bij de toepassing van artikel 8, vierde lid, voordoet. Dit artikellid voorziet in een toeslag ten behoeve van de veeljarige echte minima.

3. In de memorie van toelichting ad artikel 18 wordt gesteld dat de Afdeling rechtspraak van de Raad van State kan besluiten dat Arob-beroep mogelijk is tegen de aanzegging dat het uitgekeerde bedrag geheel of gedeeltelijk zal worden teruggevorderd. Deze passage ware te herzien, zodat tot uitdrukking komt dat Arob-beroep openstaat, tenzij de betrokkene naar het oordeel van de Afdeling rechtspraak in het beroep niet kan worden ontvangen.

4. Voor enkele redactionele kanttekeningen moge het college verwijzen naar de bij het advies behorende bijlage.

De Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

De waarnemend Vice-President van de Raad van State,
G. H. Veringa

Lijst van redactionele kanttekeningen, behorende bij het advies van de Raad van State van 7 juni 1985

– In artikel 24, tweede lid, ware tussen «besluit» en «op de Kroon» in te voegen: beroep.

– In het voorgestelde artikel 5, derde lid, ware ter vermijding van misverstanden de zinsnede «In afwijking van het tweede lid wordt tot het totaal ...» te vervangen door: In afwijking in zoverre van het tweede lid wordt tot het aldaar bedoelde totaal ...